

Nr 20.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret; given Stockholms slott den 10 december 1954.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret.

GUSTAF ADOLF.

Ingvar Lindell.

F ö r s l a g

till

Lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret.

Härigenom förordnas, att lagen den 29 november 1946 med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret,¹ vilken lag enligt lag den 29 februari 1952 (nr 78) gäller till och med den 31 december 1955, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1958.

---

¹ Senaste lydelse, se SFS 1952:78.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 november 1954.

N ä r v a r a n d e:

Ministern för utrikes ärendena UNDEÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM.

Efter gemensam beredning med cheferna för försvars- och handelsdepartementen anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret*. Föredraganden anför följande.

Sedan 1946 års riksdag bifallit av Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret, utfärdade Kungl. Maj:t den 29 november 1946 lag i ämnet (nr 722), i det följande benämnd försvarsuppfinningslagen. I lagen, som ursprungligen gällde till och med den 31 december 1949 men vars giltighetstid senast genom lag den 29 februari 1952 (nr 78) förlängts till och med den 31 december 1955, har vissa ändringar vidtagits genom nyssnämnda lag den 29 februari 1952.

Lagen innehåller bestämmelser om förbud mot uppfinnings offentliggörande (1—6 §§), om expropriation (7 §), om hemliga patent (8 och 9 §§) och om ersättning (10 §). Därjämte innehåller lagen i 11—14 §§ vissa särskilda bestämmelser.

I lagens 2 § stadgas, att patentansökningar och därtill hörande handlingar skola av patentmyndigheten för granskning beträffande uppfinningarnas betydelse för rikets försvar hållas tillgängliga för myndighet som Konungen bestämmer (granskningsmyndigheten). Enligt kungörelse den 6 december 1946 (nr 764) skall en särskild nämnd (granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m.) vara granskningsmyndighet enligt lagen.

I skrivelse den 4 oktober 1954 har *granskningsnämnden* lämnat följande upplysningar om nämndens verksamhet under tiden den 1 juli 1951—den 30 juni 1954:

Antalet granskade ärenden utgör 766. Ingivna framställningar om tillstånd till yppande av uppfinning, vilka uppgått till 8, ha samtliga bifallits. I 33 fall har nämnden funnit anledning att besluta om uppfinnings hemlighållande och i 25 fall tillstyrkt framställning från vederbörande statsmyndighet, att 7 § förordningen angående patent ej måtte tillämpas å ifråga-

varande patentansökningar, d. v. s. att ansökningarna icke skulle kungöras. Under nämnda tid har patentansökningar, som ingivits eller övertagits av statsmyndighet, resulterat i beviljandet av 22 hemliga patent. I 7 fall har nämnden funnit hemlighållandet av sådant patent ej längre erforderligt och underställt frågan Kungl. Maj:ts prövning.

Granskningsnämnden har i sin skrivelse därjämte anfört, att nämnden för sin del funne de skäl, som föranlett lagens utfärdande, alltjämt äga giltighet och därför föreslagit, att lagen måtte givas giltighet under en ny treårsperiod.

Yttranden över granskningsnämndens skrivelse har efter remiss avgivits av överbefälhavaren, krigsmaterielverket, patent- och registreringsverket samt Sveriges industriförbund.

I samtliga yttranden tillstyrkes granskningsnämndens förslag om förlängning av 1946 års lag. *Överbefälhavaren* anför att de skäl, som föranlett lagens utfärdande, alltjämt äger giltighet med avseende på den materiella krigsberedskapen. *Krigsmaterielverket* biträder likaledes granskningsnämndens framställning. Verket meddelar, att handläggningen av försvarets patentärenden från och med dagen för remissutlåtandets avgivande — den 18 oktober 1954 — överflyttats till försvarets civilförvaltning samt att samråd i ärendet ägt rum med civilförvaltningen.

Departementschefen. Av granskningsnämndens skrivelse och yttrandena i ärendet framgår, att behov av försvarsuppfinningslagens förlängning föreligger. På grund härav vill jag förorda, att lagens giltighetstid förlänges med tre år.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Axel Nilsson.

---

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 30 november 1954.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden LECH,
REGNER,
GÖSTA LIND,
regeringsrådet LORICHS.

Enligt lagrådet den 26 november 1954 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 19 november 1954, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet, hovrättsrådet S. Denmark.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Harriet Stangenberg.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 december 1954.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

T. f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Lindell, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för försvars- och handelsdepartementen lagrådets den 30 november 1954 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 19 november 1954 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 november 1946 (nr 722) med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för försvaret* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Axel Nilsson.